اخبار کوتاه

۱۴ مهر «روز تهران» نامگذاری شد

شورای فرهنگ عمومی استان تهران در جلسه‌ای به ریاست سیدمحمدحسن ابوترابی‌فرد، امام جمعه موقت تهران، و با حضور محمدصادق معتمدیان، استاندار تهران، ۱۴ مهر را به عنوان «روز تهران» نام‌گذاری کرد. این تصمیم با هدف گرامیداشت رویدادهای تاریخی کلیدی در شکل‌گیری نظام مشروطه و تعیین رسمی تهران به عنوان پایتخت کشورمان اتخاذ شده و نوید بخش برنامه‌های فرهنگی برای برجسته‌سازی هویت تاریخی پایتخت است. محمدصادق معتمدیان، استاندار تهران در این جلسه بر لزوم اجرای برنامه‌های فرهنگی و آموزشی در سطح استان تأکید کرد و گفت: روز تهران فرصتی برای معرفی ظرفیت‌های تاریخی، فرهنگی و گردشگری پایتخت است. دلیل اصلی این نام‌گذاری به رویدادهای تاریخی سال ۱۲۸۵ بازمی‌گردد، در مردادماه همان سال، فرمان مشروطیت توسط مظفرالدین شاه قاجار امضا و زمینه‌ساز تغییرات اساسی در ساختار سیاسی ایران شد. سپس، در ۱۴ مهر ۱۲۸۵، اولین جلسه مجلس شورای ملی در کاخ گلستان و در حضور شاه قاجار تشکیل شد. این مجلس نخستین گام برای تدوین قانون اساسی ایران بود که در نهایت منجر به تصویب رسمی تهران به عنوان پایتخت قانونی کشور شد. این رویدادها نه تنها پایان استبداد قاجاری را نوید داد، بلکه پایه‌های دموکراسی نوین ایران را بنا نهاد.

واریز اعتبار کالابرگ دهک‌های ۴ تا ۷

اعتبار مرحله چهارم کالابرگ دیروز (۲۹ شهریورماه) برای دهک‌های درآمدی ۴ تا ۷ واریز شد. چهارمین مرحله کالابرگ الکترونیک جهت خرید ۱۱ قلم کالای اساسی در سه گروه کالایی شامل لبنیات، پروتئین و خواربار از ۱۹ شهریورماه آغاز شد و به این ترتیب حساب سرپرستان خانوار دهک‌های اول تا سوم، به ازای هر نفر ۵۰۰ هزار تومان شارژ شده است. در گام دوم از این مرحله، یعنی از دیروز (۲۹ شهریورماه)، اعتبار مرحله چهارم کالابرگ برای دهک‌های درآمدی ۴ تا ۷ به ازای هر نفر ۳۵۰ هزار تومان واریز می‌شود که به طور کلی، اعتبار این مرحله تا پایان آبان‌ماه است و مشمولان تا پایان آبان‌ماه فرصت دارند خرید خود را انجام دهند. البته اعتبار طرح کالابرگ، جدای از اعتبار تخصیصی و پرداختی بابت یارانه ماهانه افراد بوده است که براساس منابع مالی دولت تاکنون با شارژ حساب سرپرستان خانوار طی چهار مرحله همراه بوده است. بر همین مبنا، مشمولان طرح کالابرگ می‌توانند متناسب با نیاز خود، کالاهای تعیین شده را از بیش از ۲۵۰ هزار فروشگاه خرد و زنجیره‌ای طرف قرارداد طرح کالابرگ الکترونیکی خریداری کنند و محدودیتی در مقدار خرید هر کالا و نشان تجاری وجود ندارد. البته در صورت خرید بیش از سقف اعتبار تخصیصی، مابه‌التفاوت هزینه باید توسط خریدار پرداخت شود. طبق اعلام وزارت رفاه، مشمولان می‌توانند خریدهای خود را در چند نوبت انجام دهند و نیازی به استفاده از کل اعتبار در یک مرحله نیست. اطلاع‌رسانی از میزان موجودی از طریق سرشماره v.refah برای سرپرستان خانوار پیامک می‌شود و این پیامک فقط شامل میزان «اعتبار کالابرگ» بوده و تاکید می‌شود فاقد هرگونه «لینک» است. همچنین امکان استعلام مانده اعتبار از طریق کد دستوری #۱۴۶۳*۵۰۰* فراهم شده است. همچنین مشمولان این طرح می‌توانند برای مشاهده فروشگاه‌ها و اطلاع از مانده اعتبار خود، برنامه کاربردی «شما» را از خدمات دهندگانی چون «بازار» و «مایکت» دریافت و نصب کنند. مرکز تماس ۶۳۶۹-۰۲۱ آماده پاسخگویی به سؤالات و درخواست‌های مشمولان طرح است.

فراخوان جذب ۱۰ هزار پاکبان ایرانی

شهرداری تهران با هدف ارتقای کیفیت نگهداشت و نظافت پایتخت و جبران کمبود نیرو در بخش خدمات شهری، طرحی برای جذب ۱۰ هزار پاکبان ایرانی را آغاز کرده است. رضا ناصری سرای مدیرکل برنامه‌ریزی و سرمایه انسانی معاونت خدمات شهری و محیط زیست شهرداری تهران به ایلنا گفت: ثبت‌نام و به‌کارگیری نیروهای خدمات شهری در تهران در پی کاهش بخشی از نیروهای اتباع شاغل در شرکت‌های پیمانکاری و با رویکرد حمایت از اشتغال پایدار داخلی انجام می‌شود. وی درخصوص نحوه ثبت‌نام و به‌کارگیری نیروهای خدمات شهری بیان کرد: ثبت‌نام متقاضیان به‌صورت کاملاً رایگان و از طریق سامانه workers.tehran.ir انجام می‌شود. پس از تکمیل اطلاعات، شرکت‌های پیمانکاری با داوطلبان تماس خواهند گرفت. پیامک‌های مربوط به این فرایند صرفاً از سرشماره «۱۳۷۰۰۰۰۰» ارسال می‌شود تا متقاضیان از اصالت آن اطمینان داشته باشند. ناصری سرای در ادامه به شرایط متقاضیان برای ثبت‌نام پرداخت و گفت: شرایط عمومی برای متقاضیان شامل داشتن تابعیت جمهوری اسلامی ایران، کارت ملی معتبر، سن بالای ۱۸ سال، سلامت جسمی و توانایی انجام فعالیت‌های میدانی است. نیروهای پذیرفته‌شده در حوزه‌هایی مانند رفت‌وروب معابر، جمع‌آوری پسماند و خدمات فضای سبز از جمله باغبانی و آبیاری به‌کار گرفته خواهند شد. وی یادآور شد: برای این نیروها حقوقی در بازه ۲۰ تا ۲۵ میلیون تومان در نظر گرفته شده و علاوه بر مزایای شغلی و بیمه تأمین اجتماعی، محل اسکان نیز برای افراد غیربومی فراهم خواهد شد. به گفته ناصری سرای، ثبت‌نام تا پایان مهرماه ادامه دارد و فرایند بررسی و به‌کارگیری داوطلبان حداکثر تا نیمه آبان‌ماه انجام می‌شود.

«آرمان ملی» گزارش می‌دهد

بازنگری در صلاحیت سنجی رانندگان تاکسی‌های اینترنتی

آرمان ملی- شفق محمدحسینی: بعد از همه‌گیری کرونا بود، که استفاده از تاکسی‌های اینترنتی در ایران شدت گرفت. تا پیش از آن گروه اندکی از آنها استفاده می‌کردند، که ترجیح می‌دادند به تنهایی در شهر سفر کنند. هرچند اینترنتی بودن آنها، علاوه بر مزایا، معایبی نیز داشت. اما سریع و در دسترس بودن و امکان سفر به تنهایی، برای افرادی که بعد از کرونا، بیش از قبل به سمت زندگی‌های ایزوله و انفرادی می‌رفتند، مزیتی بود، که آن را بر معایبش ترجیح می‌دادند. اما با حوادث تلخی نظیر آنچه برای الهه حسین‌نژاد رخ داد و توسط یک راننده اسنپ به قتل رسید، نگرانی‌ها درباره لزوم افزایش نظارت بر صلاحیت‌های رانندگان بیش از گذشته مطرح شد. حالا دبیر شورای عالی ترافیک کشور از بازنگری جدی دستورالعمل نظارت بر سکوهای حمل و نقل اینترنتی با دستور وزیر کشور خبر داده و گفته است: در بعد امنیت سفر ملاحظات انتظامی تازه‌ای تعریف خواهد شد تا در مواقع خطر، امکان دسترسی سریع‌تر پلیس و امداد رسانی به مسافران فراهم شود. سید مجتبی شفیعی با اشاره به استقبال مردم از تاکسی‌های اینترنتی به ایسنا گفته است: طبق گزارش‌های خود این سکوها، سال گذشته بیش از ۲.۵ میلیارد سفر در کشور از طریق دو سکوی اصلی حمل و نقل اینترنتی ثبت شد.

تجربه تازه در استفاده از این خدمات

امیرمحمد شهسوارانی، روانشناس و جامعه شناس، درباره بازنگری در صلاحیت رانندگان تاکسی‌های اینترنتی به «آرمان ملی» گفت: تاکسی‌های اینترنتی که در ایران فعال هستند، همچون سرویس‌های اینترنتی در سطح جهان که در ابتدا شرکت اوبر در آمریکا شروع به کار کرد، با هدف کاهش ترافیک آغاز به کار کردند، که به تدریج این تبدیل به یک شغل شد، درحالی که در ابتدا بسیاری از رانندگان تاکسی به وجود این تاکسی‌های اینترنتی معترض بودند. این مساله در سرتاسر جهان یک اتفاق جدید است. قاعدتا مباحثی وجود دارد که به سبب همین تازگی درنظرگرفته نشده است. در این سیر رشد محصول، در ایران هم تغییراتی داشت. به تدریج بحث گرفتن عدم سوء پیشینه و تایید صلاحیت از پلیس مطرح شد. این روانشناس با اشاره به اینکه نظام‌مندی لازم در خصوص تاکسی‌های اینترنتی لحاظ نشده است افزود: متاسفانه برای سرویس‌های اینترنتی، سیستم نظام‌مندی به آن شکل که سازمان تاکسیرانی برای رانندگان تاکسی درنظرگرفته شده است، لحاظ نشده است. در برنامه آموزشی تاکسیرانی به این صورت است که هر راننده تاکسی یک برنامه دو تا سه هفته‌ای آموزشی را در سازمان به صورت فشرده بگذراند، که براساس آن به راننده مجوز می‌دهند، که اهم این آموزش‌ها مسائل ایمنی و امنیتی و مسائل مربوط به کمک‌های اولیه و بحث فنی خودرو است. بحث اخلاق حرفه‌ای و روانشناسی ترافیک، اصول ارتباطات با سرنشینان، تدریس می‌شود. آموزش روانشناسی رانندگی درکنار مسائل فنی به یک راننده، هم برای راننده ارزش افزوده دارد، هم برای جامعه یک حداقل اطمینان را ایجاد می‌کند. اینکه راننده بداند در صورت تخطی جریمه‌هایی دارد، اینکه بداند که برخی کارها حقوق شخصی او و برخی در زمره ممنوعیات است، در قالب یک آیین نامه، قطعا اثرگذار خواهد بود. شهسوارانی با اشاره به اینکه پیگیری خاصی نسبت به بدرفتاری راننده با مسافر نمی‌شود، افزود: خود رانندگان می‌گویند که اگر مسافری گزینه بدرفتاری راننده را بزند، تنها در یک یا دو سفر بعدی را به عنوان جریمه راننده درنظرگرفته و مبلغی به او نمی‌دهند.

نبود تکلیف قانونی شفاف

دبیر شورای عالی ترافیک کشور همچنین گفته است: در سال ۱۳۹۸ ضابطه‌ای مشترک میان وزارت کشور و وزارت صنعت برای فعالیت این شرکت‌ها تنظیم شد، اما اجرای آن متوقف ماند و بیش از ۸۰ درصد تکالیف آن عملیاتی نشد و دلیل اصلی این موضوع، نبود تکلیف قانونی شفاف برای تبعیت سکوها از این ضوابط بود؛ به طوریکه آن‌ها خود را صرفاً مشمول قانون نظام صنفی می‌دانستند. شفیعی ادامه داد: پس از حادثه قتل الهه حسین‌نژاد و با دستور ویژه وزیر کشور، بازنگری دستورالعمل در دستور کار قرار گرفت. بر این اساس، اصلاحات در دو بخش پیگیری می‌شود؛ نخست بازنگری در صلاحیت سنجی رانندگان به‌ویژه از منظر امنیت سفر و دوم شفاف‌سازی قوانین در قالب اصلاح قانون توسعه مدیریت کشور برای تقویت نظارت مدیریت شهری. در بعد امنیت سفر نیز ملاحظات انتظامی تازه‌ای تعریف خواهد شد تا در مواقع خطر، امکان دسترسی و امداد سریع‌تر پلیس به مسافران فراهم شود. همچنین صلاحیت سنجی رانندگان دیگر صرفاً محدود به سوء پیشینه مؤثر کیفری نخواهد بود و حوزه‌های بیشتری را از بعد حرفه‌ای و صلاحیت‌های فردی در بر خواهد گرفت.

افزایش نگرانی مسافران زن

تاکسی‌های اینترنتی در ابتدا با مبالغی بسیار کم آغاز به کار کردند، به طوری که برای یک مسیر کوتاه مبلغ که دریافت می‌کردند، با نرخ کرایه تاکسی همان مسیر برابری می‌کرد. این میان تخفیف‌هایی هم به کاربرانی که سفرهای بیشتری داشتند، داده می‌شد. اما هرچه تقاضا بیشتر شد، نرخ کرایه‌ها نیز بالاتر رفت. به طوری که چند سال قبل، مسیری که حداکثر ۵۰ هزارتومان بود، امروز نزدیک ۲۰۰ هزارتومان است. همین مساله سبب شد که اندکی از متقاضیان کاسته شود. اما همچنان این تاکسی‌ها طرفداران خاص خود را دارد. هرچند با اتفاق تلخی که برای الهه حسین‌نژاد در چهارم خرداد ماه امسال رخ داد. دختری ۲۴ ساله ساکن اسلامشهر که بعد از چندروز گم شدن، در نهایت پیکر بی جانش در بیابان‌های اطراف تهران یافت شد و در نهایت مشخص شد که قاتلش، راننده تاکسی اینترنتی اسنپ بوده است. مساله چالش برانگیز این میان این بود که راننده دارای سابقه کیفری بود و همین سبب شد که نگرانی‌های جامعه در نحوه به کارگیری رانندگان تاکسی‌های اینترنتی بیش از گذشته مطرح شود. این قتل بازتاب گسترده‌ای در جامعه داشت. افرادی که از این تاکسی‌ها استفاده می‌کردند، به خصوص زنان، دچار نگرانی بیش از گذشته شدند و برخی نیز ترجیح دادند تا مدتی از آن استفاده نکنند. اما جابه جایی در شهرهای بزرگ و به خصوص افرادی که بین شهرهای نزدیک مشغول به کار هستند، با وجود تاکسی‌های اینترنتی ساده‌تر از گذشته شده است.

گزینه‌های جدید برای احساس امنیت بیشتر کاربران

اگر از تاکسی‌های اینترنتی در سال‌های اخیر استفاده کرده باشید، حتما شما هم با راننده‌ای مواجه شده‌اید که گاه در طول سفر برایتان دردسر درست کرده باشد. مثلا برخی رانندگان اشتباه خود را نمی‌پذیرند و از مسیرهای اشتباه می‌روند و در نهایت هم با مسافر بحث و جدل می‌کنند. اما برخی از مسافران زن نیز گاهی با رانندگانی مواجه شدند که هرچند امنیت خود را در خطر ندیدند، اما رفتار راننده آن گونه که باید محترمانه نبوده است. حالا گزینه‌های تازه‌ای برای سفرها افزوده شده است، مانند اینکه می‌توانید از گزینه‌ای استفاده کنید تا شماره تلفن شما پنهان بماند و یا اینکه از گزینه امنیت سفر استفاده کنید و یا یک مخاطب اضطراری را اضافه کنید و همچنین امکان اشتراک‌گذاری مشخصات سفر نیز وجود دارد. گزینه امنیت سفر نیز در طول سفر قابلیتی را فراهم کرده است که بتوان از گزینه احساس امنیت نمی‌کنم، یا نمی‌توانم صحبت کنم، تیم پشتیبانی را در جریان بگذارید. همه اینها می‌تواند در آرامش بیشتر کاربران اثرگذار باشد. البته در پایان سفر در گزینه امتیاز دادن نیز می‌شود مواردی را که مشکل ساز بوده است، اضافه کرد. به عنوان مثال برخی راننده‌ها مسافر را در محل مورد نظر پیاده نمی‌کنند، مثلا به سرکوچه که می‌رسند، می‌گویند همین جا پیاده شو و ترافیک است و... همه اینها را می‌توان در بخش امتیازدهی یادداشت کرد و با کمتر امتیاز دادن به راننده، مشکلات آنها را گوشزد کرد. به گفته خود رانندگان، این امتیازها در تسهیلاتی که به آنها داده می‌شود، اثرگذار است. مثلا یکی از راننده‌های اسنپ به «آرمان ملی» گفت که به دلیل سفرهای امن و امتیازهای بالایی که در سفرهای داخل شهری کسب کرده است، حالا سال‌هاست که سفرهای بین شهری را هم انجام می‌دهد و مسافران هم اغلب بسیار راضی هستند. این میان اما ممکن است رانندگانی هرچند اندک نیز باشند، که اتفاقاتی تلخ را برای مسافران رقم بزنند. حالا با لزوم ملاحظات انتظامی بیشتر، قطعا آسیب‌های استفاده از تاکسی‌های اینترنتی که هنوز برای کشور ما تازه است، کمتر از گذشته خواهد شد.

استاد پژوهشکده زلزله شناسی مطرح کرد

چشم‌انداز فرونشست زمین در ایران تا سال ۱۴۱۴

استاد پژوهشکده زلزله شناسی گفت: مقادیر سنجش شده فرونشست زمین در ایران از بالاترین سرعت‌های فرونشست در جهان است و در برخی از مناطق شهر تهران بیش از ۳۰ سانتی‌متر فرونشست در سال ۱۴۰۳ گزارش شده است. این امر عواقب مخربی برای اقتصاد شهری و پایداری بلندمدت دارد.

«مهدی زارع» استاد پژوهشکده زلزله شناسی در گفت‌وگو با ایلنا درباره پدیده فرونشست زمین در ایران گفت: فرونشست زمین یک بحران محیط زیستی بحرانی و رو به وخامت در ایران است که عمدتاً ناشی از برداشت بیش از حد آب‌های زیرزمینی، پیامد خشکسالی طولانی مدت و مصرف ناپایدار آب کشاورزی، صنعتی و شهری است. به گفته وی در مناطق پرجمعیت شهری مانند تهران و حاشیه‌های شهر تهران مساله فرونشست زمین بیشتر به مصرف آب شهری مربوط است، ولی در دشت‌های کشاورزی ایران مانند طوس در خراسان رضوی و مرودشت در فارس و رفسنجان در کرمان فرونشست بیشتر به مصرف آب کشاورزی مربوط است. زارع با بیان اینکه این پدیده شهرهای بزرگی مانند تهران، اصفهان، مشهد، شیراز و کرمان را تحت تأثیر قرار می‌دهد، افزود: مقادیر سنجش شده فرونشست زمین در ایران از بالاترین سرعت‌های فرونشست در جهان است و در برخی از مناطق شهر تهران بیش از ۳۰ سانتی‌متر فرونشست در سال ۱۴۰۳ گزارش شده است. این امر عواقب مخربی برای اقتصاد شهری و پایداری بلندمدت دارد. این استاد زلزله شناسی خاطرنشان کرد: انتظار می‌رود تا سال ۱۴۱۴، پیامدهای اقتصادی فرونشست زمین شدید باشد و هزینه‌های مستقیم و غیرمستقیم آن به میلیاردها دلار برسد. خسارات فیزیکی گسترده است و بر زیرساخت‌های حیاتی تأثیر می‌گذارد و منجر به اختلال در عملکرد زیرساخت‌های شهری مانند خطوط لوله و مسیرهای حمل و نقل شهری می‌شود. اثرات فرونشست زمین، چالش‌های بلندمدت قابل توجهی را برای پایداری شهری ایران ایجاد می‌کند.

فرونشست عامل بحران شدید آب

زارع با بیان اینکه بدون اقدام فوری و مؤثر، این بحران تا سال ۱۴۱۴ تشدید خواهد شد، گفت: فرونشست زمین نشانه‌ای از فشردگی سیستم سفره آب زیرزمینی است که تا حد زیادی جبران‌ناپذیر است. با فرونشست زمین، فضاهای منفذی که زمانی آب را در خود نگه می‌داشتند، فرو می‌ریزند و ظرفیت ذخیره آب سفره آب زیرزمینی را به طور دائم کاهش می‌دهند. این امر باعث تسریع تخلیه آب‌های زیرزمینی و تشدید بحران شدید آب کشور می‌شود. وی با اشاره به اینکه فرونشست زمین باعث خسارات گسترده و جبران‌ناپذیری به ساختمان‌ها، جاده‌ها، پل‌ها و تأسیسات زیرزمینی نیز می‌شود، گفت: ترک‌هایی در پی‌ها ظاهر می‌شوند، کج شدن سازه‌ها رایج می‌شود و لوله‌ها و کابل‌های زیرزمینی شکسته می‌شوند. این امر یکپارچگی و استحکام ساختمان‌های مسکونی، تجاری و تاریخی را تهدید می‌کند. به گفته زارع در شهرهای بزرگ، این امر بر شبکه خطوط مترو و راه‌آهن و تأسیسات حیاتی مانند فرودگاه‌ها تأثیر می‌گذارد. به عنوان مثال، فرودگاه بین‌المللی امام خمینی تهران و بیش از دوازده ایستگاه متروی آن در معرض خطر هستند. این استاد دانشگاه در ادامه اظهار داشت: نیاز مداوم به تعمیر و بازسازی زیرساخت‌های آسیب‌دیده، برای بودجه‌های شهری و ملی هزینه مضاعف ایجاد و بودجه را از سایر پروژه‌های مهم توسعه شهری منحرف می‌کند و مانع رشد اقتصادی و نوآوری می‌شود. هزینه نگهداری خطوط ریلی و جاده‌های عمومی آسیب‌دیده به طور قابل توجهی بیشتر از مناطق پایدار خواهد بود.

تهدید امنیت غذایی ایران

زارع در ادامه یادآور شد: فرونشست زمین، خاک را فشرده می‌کند و ظرفیت نگهداری آب و حاصلخیزی آن را کاهش می‌دهد. این امر به طور دائم به دشت‌های حاصلخیز، به ویژه در مناطق کشاورزی نزدیک شهرهای بزرگ، آسیب می‌رساند و امنیت غذایی ایران را تهدید می‌کند. تخریب زیرساخت‌های زیرزمینی، مانند خطوط لوله آب، گاز و فاضلاب، منجر به اختلالات مکرر در خدمات می‌شود و بر زندگی روزمره، بهداشت و سلامت عمومی تأثیر می‌گذارد. ترکیدگی لوله‌های گاز و لوله‌های اصلی آب، خطرات ایمنی را ایجاد می‌کند و نیاز به تعمیرات اضطراری پرهزینه دارد. به گفته وی این پدیده به طیف وسیعی از مشکلات محیط زیستی، از جمله افزایش طوفان‌های گرد و غبار با تبدیل شدن تالاب‌های خشک شده و زمین‌های کشاورزی به منابع گرد و غبار، منجر می‌شود. همچنین الگوهای زهکشی را تغییر می‌دهد و مناطق شهری را در معرض سیل قرار می‌دهد. این پژوهشگر زلزله با بیان اینکه هزینه‌های اقتصادی و از دست دادن خدمات ضروری می‌تواند منجر به ناآرامی‌های اجتماعی و مهاجرت اجباری از مناطق پرخطر شود، گفت: فقدان سیاست‌های مؤثر و قابل اجرا از سوی دولت برای رسیدگی به ریشه مشکل - استخراج بیش از حد آب‌های زیرزمینی - این مشکل را پیچیده‌تر می‌کند. در حالی که برخی اقدامات مانند پلمب چاه‌های غیرمجاز و نصب کنتورهای هوشمند اجرا شده است، اما هنوز یک طرح ملی جامع و هماهنگ وجود ندارد.

احتمال غیرقابل سکونت شدن برخی مناطق

زارع در ادامه گفت: تا سال ۱۴۱۴، اگر روندهای فعلی ادامه یابد، فرونشست زمین اساساً چشم‌انداز شهری شهرهای بزرگ ایران را تغییر خواهد داد. مناطق وسیعی ممکن است غیرقابل سکونت شوند و هزینه‌های هنگفت کاهش و سازگاری همچنان یک مانع اقتصادی بزرگ خواهد بود. به گفته وی از سوی دیگر چندین سفره آب زیرزمینی اصلی ایران در مسیر برگشت‌ناپذیر فروپاشی عملکردی و از دست دادن دائمی ظرفیت ذخیره‌سازی آب به دلیل فرونشست زمین قرار دارند. این اتفاق با سرعت نگران‌کننده‌ای در حال رخ دادن است و تا سال ۱۴۱۴ اثرات آن برای این منابع آب زیرزمینی فاجعه‌بار و دائمی خواهد بود. این استاد زلزله شناسی با اشاره به اینکه سفره آب زیرزمینی دشت تهران در معرض خطرترین آن‌هاست، گفت: تهران در برخی مناطق با نرخ سالانه تا بیش از ۳۰ سانتی‌متر در حال فرونشست است که یکی از بالاترین نرخ‌ها در جهان است. پمپاژ بیش از حد از هزاران چاه قانونی و غیرقانونی برای جمعیت انبوه شهر و صنایع آن باعث فشرده شدن آبخوان شده و توانایی سفره آب زیرزمینی را برای نگهداری آب به طور دائم از بین می‌برد. تا سال ۱۴۱۴، بخش‌های بزرگی از این سفره آب زیرزمینی برای ذخیره آب کاملاً بی‌فایده خواهد شد و منجر به بحران دائمی و شدید آب برای پایتخت می‌شود. زارع خاطرنشان کرد: در مورد سفره آب زیرزمینی دشت اصفهان - برخوار به دلیل ترکیبی از استخراج بیش از حد و خشک شدن رودخانه زاینده رود، منبع اصلی تغذیه آن، زمین در منطقه شهری اصفهان با نرخ سالانه تا ۱۰ سانتی‌متر و در شمال اصفهان تا حدود ۲۰ سانتی‌متر در سال در محدوده شاهین شهر در حال نشست است. وی افزود: فرونشست در اصفهان بناهای تاریخی و زیرساخت‌های حیاتی آن را تهدید می‌کند. بدون جریان رودخانه، سفره آب زیرزمینی نمی‌تواند به طور طبیعی دوباره پر شود و تراکم مداوم به این معنی است که ظرفیت ذخیره‌سازی آن به طور دائم از بین می‌رود. تداوم روند موجود و حل مشکل از طریق پروژه‌های انتقال آب صرفا مشکلات فرونشست زمین در اصفهان را بیشتر و پایدارتر می‌کند. زارع در ادامه یادآور شد: در مورد آبخوان دشت کرمان ویژه دشت بهرمان، یکی از بالاترین نرخ‌های فرونشست در ایران رخ می‌دهد به نحوی که برخی از مناطق با سرعت شگفت‌آور ۳۵ تا ۴۰ سانتی‌متر در سال فرو می‌روند. این امر ناشی از استخراج شدید آب‌های زیرزمینی برای پسته است. این سفره آب زیرزمینی دچار تراکم شدید و برگشت‌ناپذیری شده است که منجر به فروپاشی کامل سیستم ذخیره آب زیرزمینی در بسیاری از مناطق شده است. آینده اقتصادی و کشاورزی این منطقه به سرعت در حال نابودی است. این استاد دانشگاه گفت: سفره آب زیرزمینی دشت مشهد - دومین شهر بزرگ ایران - نیز با افت شدید آب‌های زیرزمینی و فرونشست زمین مواجه است. استخراج بیش از حد برای مصارف شهری و کشاورزی در این منطقه خشک باعث شده که سفره آب زیرزمینی قابلیت حیات خود را در درازمدت از دست دهد. نرخ بالای فرونشست نشان‌دهنده تخریب برگشت‌ناپذیر خواص آب - زمین شناختی خاک است و آن را قادر به نگهداری مقادیر قابل توجهی آب دوباره نمی‌کند.

گزارش

«تحریم دارو» جنگی خاموش و پنهان است

عضو هیات علمی بخش سلامت و رفاه دانشکده حکمرانی دانشگاه تهران گفت: تحریم دارو نیز نوعی جنگ است، هرچند سلاح آن خشونت عریان نیست، اما سلاح آن سیاست‌هایی است که افراد را از حقوق اولیه‌شان محروم می‌کند. به گزارش ایلنا، وزیر بهداشت به تازگی با اشاره به یافته‌های یکی از مطالعات، عنوان کرده است که از میان ۱۵۲ کشور که از سال ۱۹۷۱ تا ۲۰۲۱ تحت انواع تحریم‌ها بوده‌اند، تحریم‌ها هر سال به‌طور متوسط با ۵۶۴ هزار مرگ‌ومیر در این کشورها همراه بوده‌اند؛ مرگ‌هایی که بیش از هر چیز ناشی از محدودیت در دسترسی به غذا، دارو و سایر نیازهای اساسی بوده است. وزیر بهداشت با اشاره به این مقاله توضیح داد که تلفات ناشی از تحریم‌ها در بسیاری موارد حتی از تلفات جنگ‌ها نیز بیشتر است. «سامان یوسف‌وند» عضو هیات علمی بخش سلامت و رفاه دانشکده حکمرانی دانشگاه تهران در گفت‌وگو با ایلنا درباره قربانیان ناشی از تحریم‌های دارویی، گفت: تحریم خود یک نوع جنگ است، اما جنگی خاموش و پنهان است. بنابراین از این جهت، جلوه پنهان جنگ را در تحریم می‌بینیم. یعنی جنگ فقط صدای بمب و موشک نیست؛ این خشونت عریان را معمولاً با شلیک موشک یا تحرکات نظامی می‌شناسیم و به آن جنگ می‌گوییم. اما در واقع جنگ جلوه‌های دیگری هم دارد. امروز یکی از معروف‌ترین جلوه‌های جنگ، جنگ شناختی است. او ادامه داد: همین که حقوق انسانی اقشار آسیب‌پذیر و مردم عادی را به رسمیت نشناسند یا محرومیت مضاعفی به واسطه سیاست‌ها بر آنان اعمال کنند، این نیز نوعی جنگ است. در شرایط عمومی نام آن را جنگ نمی‌گذارند، اما ما به آن تحریم می‌گوییم. بنابراین تحریم نیز نوعی جنگ است، هرچند سلاح آن خشونت عریان نیست، اما سلاح آن سیاست‌هایی است که افراد را از حقوق اولیه‌شان محروم می‌کند. یوسف‌وند اشاره کرد: در جنگ ۱۲ روزه، حدود ۱۰۰۰ نفر شهید شدند، حتی روزهای اول جنگ که تعداد شهدا زیاد نبود نیز این آمار بازتاب زیادی داشت. چراکه جلوه عریان جنگ با خشونت و خونریزی دیده می‌شود. وقتی سالانه حدود ۵۰۰ هزار نفر در دنیا به دلیل تحریم‌ها و عدم دسترسی به دارو فوت می‌کنند، این خود یک نوع جنگ است. اما این تعداد بی‌صدا جان خود را از دست می‌دهند. اینکه سهم قربانیان ایران از این عدد چقدر است را نمی‌دانیم، اما قطعاً عدد بالایی است. یوسف‌وند تاکید کرد: عدم دسترسی بیماران خاص مثل کودکان پروانه‌ای و دیگر بیماران به دارو، یک خیانت بشری است؛ یک حذف آشکار نگاه انسانی از دستورالعمل‌ها و قواعد بین‌المللی است. نه تنها حقوق انسان‌های بی‌گناه به رسمیت شناخته نمی‌شود، بلکه به آنان آسیب هم زده می‌شود. این عمل با هیچ قرارداد بین‌المللی سازگار نیست و هیچ توصیه انسانی و اخلاقی آن را تأیید نمی‌کند. او اضافه کرد: اما بسیاری از کشورهایی که توسعه یافته تلقی می‌شوند، که نه به معنای توسعه اخلاقی و حقوقی، بلکه توسعه به معنای قلدری در تأمین حداکثری منافع خود و همچنین عقل ابزاری و فردگرایی افراطی در دستور کار خود دارند، مداخله در همه چیز را حق خود می‌دانند. وی تصریح کرد: یکی از مهم‌ترین تجلی‌ها و جلوه‌های مدرنیته این بود که قانون حکمفرما باشد و این قانون نیز تجلی اراده عمومی باشد، اما چیزی که اکنون می‌بینیم، در تعارض کامل با آرمان‌های روشنگری و مدرنیته است؛ مدرنیته‌ای که زمانی مبتنی بر شعارهایی مانند آزادی، قانون‌مداری و برابری بود. انقلاب فرانسه نیز مبنی بر همین شعارها بود. اکنون از انقلاب فرانسه که نسخه‌های آن را سال‌ها به کشورهای جهان سوم می‌فروختند، امروز خودشان هیچ‌کدام را رعایت نمی‌کنند. وی در پاسخ به این پرسش که آیا می‌توان تحریم‌های دارویی را در چارچوب مفاهیمی مانند «جنایت علیه بشریت» تحلیل کرد؟ بیان کرد: مصداق جنایت علیه بشریت، کودکان پروانه‌ای هستند، گناه آن‌ها چیست که دارو نباید به آن‌ها برسد. در واقع مستقیم نیاز افراد را هدف قرار گرفته است، با وجود اینکه دارو هست و کشور هزینه آن را می‌خواهد بپردازد و چندین برابر نیز می‌خواهد بپردازد. بنابراین کاملا جنایت مستقیم علیه بشریت است. او خاطرنشان کرد: اگر در گذشته بربریت با ابزارهای ابتدایی بود، امروز با یک «بربریت افسارگسیخته» مواجهیم؛ جایی که طرف مهاجم مجهز به هر ابزاری برای خیانت به بشر است. بی‌آنکه کوچک‌ترین احساس گناه یا عذاب وجدانی در تصمیم‌گیرندگان به وجود آید. به صورت عیان خشونت طلب و جنگ طلب هستند و جنگ را در ابعاد مختلف، از جنگ نظامی تا جنگ شناختی و تحریم دارویی علیه کودکان و بیماران آسیب‌پذیر استفاده می‌کنند. این مسئله به شدت خطرناک است و مخاطره جدی قرن ۲۱ است.

روی خط آرمان ملی

۸۸۱۰۵۰۰۷

دستفروشان در نازی‌آباد

بی‌توجهی شهرداری منطقه ۱۶ تهران نسبت به فعالیت دستفروشان در خیابان مدائن نازی‌آباد موجب شده است تا مقابل فروشگاه‌ها ازدحام قابل توجهی شکل بگیرد و عبور و مرور عابران با مشکل جدی مواجه شود. گزارش‌ها حاکی از آن است که برخی دستفروشان ماهانه مبالغی را به کسبه محل پرداخت می‌کنند تا بتوانند بساط خود را مقابل مغازه‌های آنان پهن کنند. این وضعیت علاوه بر ایجاد مزاحمت برای شهروندان، چهره شهر را نیز نازیبا کرده است. بنابراین انتظار می‌رود شهرداری منطقه ۱۶ هرچه سریع‌تر نسبت به جمع‌آوری و ساماندهی دستفروشان اقدام کند تا رفاه و نظم در معابر عمومی بهبود یابد.

یک شهروند از تهران

ناهارخوران گرگان

منطقه گردشگری ناهارخوران گرگان، سال‌هاست به عنوان یکی از محبوب‌ترین مقاصد تفریحی مردم استان گلستان و حتی مسافران غیربومی شناخته می‌شود. این منطقه طبیعی خدادادی، جایی است که همه می‌توانند آزادانه از زیبایی‌های آن لذت ببرند. اما اخیراً اعضای شورای شهر و شهردار گرگان تصمیم گرفته‌اند برای ورود خودروهای غیربومی به ناهارخوران شرط پرداخت هزینه بگذارند؛ اقدامی که با واکنش‌های منفی گسترده‌ای روبه‌رو شده است. بسیاری این تصمیم را غیرعادلانه و مغایر با حق طبیعی استفاده از فضای عمومی می‌دانند. مهمان‌نوازی مردم گرگان همواره زبانزد بوده و این اقدام مسئولان شهری نه تنها می‌تواند باعث نارضایتی شود، بلکه ممکن است مانعی بر سر راه توسعه گردشگری و جذب مسافر باشد. انتظار می‌رود مسئولان با بازنگری در این تصمیم، شرایطی فراهم کنند که همه افراد، چه بومی و چه غیربومی، بتوانند به شکل منصفانه و بدون تبعیض از نعمت‌های طبیعی ناهارخوران بهره‌مند شوند و در عین حال مدیریت صحیح و حفاظت از محیط زیست نیز تضمین شود.

علی‌اکبر فرقانی